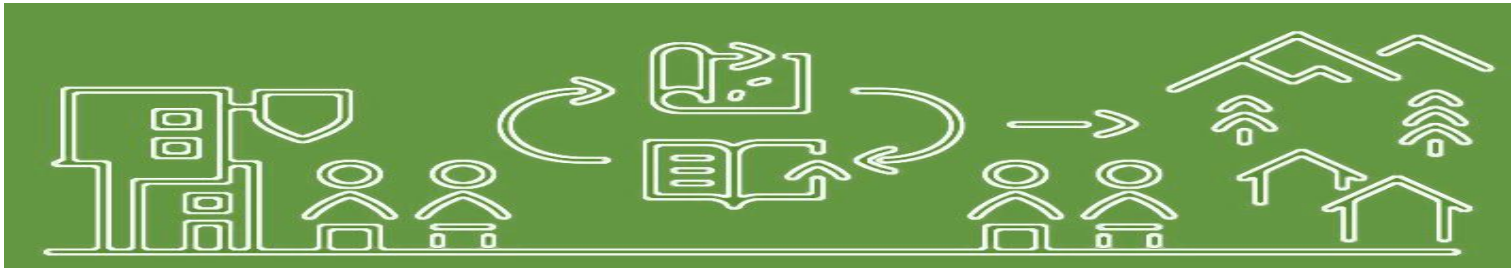

Bygdemiljøpakkene

Et samarbeid mellom kommunene Aremark, Lunner, Rollag og Viken fylkeskommune

Utgave 2. Oktober, 11.10.2022

Stort engasjement i Rollag 5. – 6. september på første kommunesamling

Foto: Kjersti Morseth Hallerud

Rollag var først ute i rekken av kommunesamlinger for å konkretisere videre arbeid med bygdemiljøpakker. Kommunen har i lengre tid arbeidet godt med kultur og identitet. Dette ble også videreført i en arbeidspakke. Tanken er å utvikle aktiviteter gjennom året knyttet til området Rollag bygdetun, Middelalder-senteret og i samhandling med ungdomsstyrte prosjekter innen kulturarbeid. Bildet viser her en av kommunens frivillige ildsjel Bastian Tuv Kverneland. I Middelalderparken.

Kommunen så også behov for å finne en plattform for bedre informasjon og kommunikasjon med innbyggere, potensielle nye innflyttere og frivilligheten i kommunen. Dette er for øvrig en parallell til behov som også frivilligheten i Lunner har ønsket.

Utover dette vil bedre tilrettelegging for økt mobilitet i hverdagen og næringsutvikling være oppgaver som kommunen vil arbeide videre med i egne arbeidspakker i samarbeid med fylkeskommunen.

Lunner var godt forberedt til 15. - 16. september

Mandag 29. august møtte 15 ungdommer i ungdomsskolealder kommunen for å si sin mening om det å bo og vokse opp i Lunner. Dette var et første treff for å få input til utarbeiding av arbeidspakker for Lunner. Ungdommene svarte på mange spørsmål, blant annet hvordan de kommer seg på fritidsaktiviteter, hva de er stolt av ved hjemstedet, hvor de henger, hva som er det beste med Roa, og hva som mangler mm.

Svarene fra ungdommene ble tatt med i en kick-off samling 5. september på Frøystad bibliotek. Der møtte 35 representanter fra frivillige organisasjoner, kommunale etater, ungdommer og grunneiere mfl, med representanter fra fylkeskommunen som observatører.

Engasjementet i kommunen er stort, men deltakerne mente det burde koordineres bedre. En felles kulturkalender ble blant annet etterlyst, og kommunen ble oppfordret til å ta et første skritt til å koordinere dette.

En rød tråd gjennom alle samlingene ble stedsutvikling og innspill om å forskjønne Frøystad og Roa. Arbeidspakken «Stedsutvikling og identitet» fikk tre delprosjekter på samlingen 15.- 16.09: 1) Koordinere og samle lokale ressurser 2) forskjønne Frøystad og 3) fullføre Roastien.

Både arbeidspakken «Friluftslivets ferdselsårer, barnetråkk og trygge skoleveier», og arbeidspakken innen næringsutvikling «Forankring og utvikling av næringsstrukturen på Roa, henger nøye sammen med og støtter opp under arbeidspakken «Stedsutvikling og identitet». Samlingen 15. – 16.09 konkluderte også med behovet for å utarbeide et kunnskapsgrunnlag om mobilitet i Nordbygda som grunnlag for senere tiltak.

Eksempel på uteområder ved Frøystad som ikke er blitt stelt og som gror igjen. Foto: Stein-Owe Hansen

Bygdemiljøpakkene

Utgave 2. Oktober, 11.10.2022

Bønensætre inspirerer - Aremark vil bli senter for permakultur

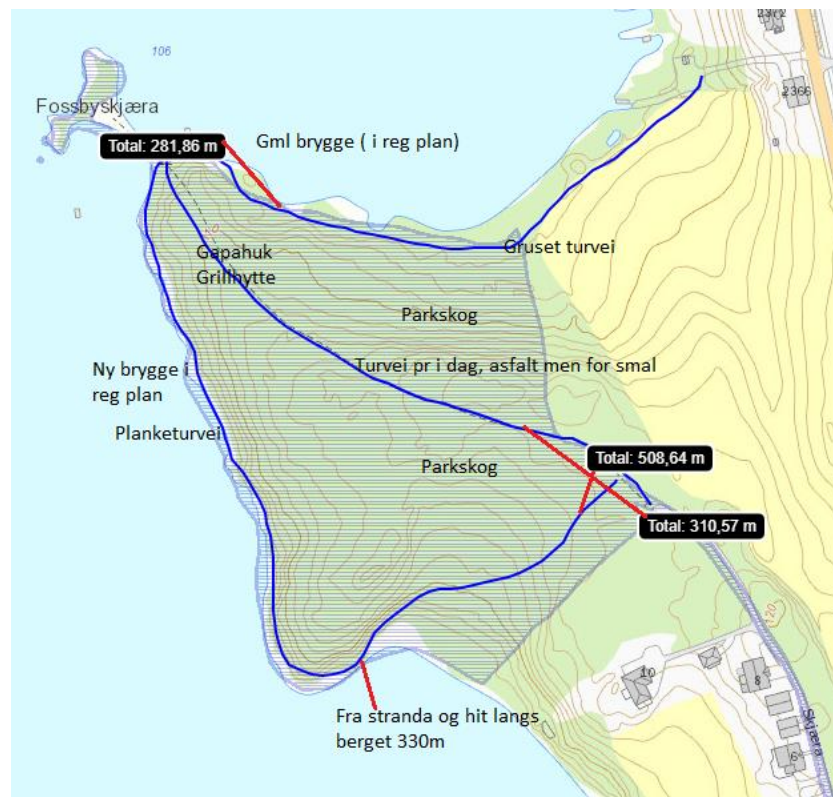
Den 22. og 23. september møttes Aremark kommune og fylkeskommunen til et arbeidsverksted om konkretisering av videre arbeid i bygdemiljøpiloten. Første dag ble satt av til å drøfte de tema og utfordringer som det har blitt jobbet med det siste året. For kommunen har første prioritet vært å utvikle Fossby, koble sentrumsområdene sammen og utvikle en landsbyidentitet. Kommunen har etter SSBs definisjon ingen tettsteder. Fossby er slik sett lite synlig. Det har også vært jobbet godt med kultur og identitet, og reiseliv i stedsutviklingsammenheng. Utvikling av attraktive friluftslivsområder og møteplasser (Fossbyskjæra), i aksene mellom sentrumsområdene, er en del av dette. Hva som er Aremarks sin identitet og hva de har potensiale for å utvikle var en viktig del av drøftingene.

Til venstre: Hedda Kortnes på Bønensætre. Øverst: Deler av hagen på Bønensætre. Foto: Stein-Owe Hansen.

I løpet av første dag ble tema og avgrensninger i arbeidspakkene mer klart. Bønensætre inspirerer, og Strømsfoss har et stort potensial i nærings- og reiselivssammenheng, men det er utvikling av Fossby som er første prioritet. Konklusjonen dag to ble følgende arbeidspakker:

- Stedsidentitet og sammenheng mellom sentrumsområdene. Arbeidspakken gjelder forskjønnelse av FV-strekningen mellom rådhuset og Furulund, og videre arbeid med trafikksikring av overganger, bussholdeplass mm.
- Fossbyskjæra. Statlig sikring og forvaltning av friluftslivsområdet på Fossbyskjæra. Opparbeiding og universell tilrettelegging av området, med blant annet ny vei og ferdsselsåre ned til området.
- Etablering av et kurstilbud og på sikt et permakultursenter i Aremark. Utvikling av dette i samarbeid med fagskolen, lokale, regionale og nasjonale aktører.
- Haldenvassdraget og Strømsfoss. Kultur og nærings- og reiselivsutvikling i samarbeid med Kanalselskapet og lokalt næringsliv. Statlig sikring av Strømsfoss.

Plan for Fossbyskjæra.

Fylkesvei 21 gjennom Fossby, dagens situasjon. Foto: Tanja Furueth

Fylkesvei 21. Eksempel på et enkelt tiltak som planting av en blomstereng mellom de to sentrumsområdene. Illustrasjon: Tanja Furueth

Hva skjer framover, møter og samlinger i BMP-regi og annet:

- 10. oktober. Haldenvassdraget Kanalselskap inviterer til åpent møte om utvikling og aktiviteter i Strømsfoss
- 17. oktober. Møte om næringsutvikling i Rollag mellom kommunen og fylkeskommunen
- 19. – 20. Oktober. Felles seminar i Halden for alle tre kommuner og fylkeskommunen

Bygdemiljøpakkene

Utgave 2. Oktober, 11.10.2022

Innbyggere i Lunner har sagt sin mening om sykling

Sykkelundersøkelsen 2022 er en brukerundersøkelse i regi av Syklistenes Landsforening, hvor 8 000 personer fra hele landet som sykler i hverdagen har delt sin mening om sykkeltilretteleggingen lokalt. Brukerundersøkelsen har blitt gjennomført annethvert år siden 2008. Årets undersøkelse er den sjuende i rekken. Undersøkelsen var digital og anonym. Av bygdemiljøkommunene var det kun Lunner som fikk en egen rapport.

Antall svar for Lunner var likevel svært lavt for å kunne gi et representativt bilde. Kun 26 personer svarte. Flest kvinner i alderen 46 – 55 år. Disse brukte sykkelen oftest til mosjons- og rekreasjonsformål. Det var først og fremst følelsen av utrygghet på veien som hindret disse fra å bruke sykkelen oftere og til andre formål. Det var tilsvarende for andre småkommuner. Nasjonalt var årsakene mer sammensatte.

Undersøkelsen tok utgangspunkt i seks kategorier med totalt 28 spørsmål om generell tilfredshet, trygghet, sikkerhet, fremkommelighet, tilgjengelighet, og sykkelens prioritering i kommunen. Lunner ble her rangert som den 15 beste av de 16 småkommunene under 20 000 innbyggere.

I folkehelseundersøkelsen for Viken ([Microsoft Power BI](#)) er det også spurt om gang- og sykkelveier. I Lunner var det kun 24 prosent som mente at gang- og sykkelveier var godt eller svært godt utbygd. I Aremark 38 prosent, og i Rollag 37 prosent.

Foto: Trude Remme, Viken fylkeskommune

For Viken samlet var det 56 prosent som mente bostedskommunen hadde et godt eller svært godt utbygd gang- og sykkelveinett. I Viken er det Sigdal, Skiptvet og Nore og Uvdal som får dårligst rangering, og Rælingen, Ås og Lillestrøm som får best tilbakemelding fra innbyggerne i egen kommune.

Sykkelundersøkelse for Lunner: [Sykkelundersøkelsen 2022 og kåring av Norges beste sykkelby — Syklistforeningen](#)
[Lunner-Kommunrapport-Syklistvelometer-2022.pdf \(syklistforeningen.no\)](#)

Folkehelseundersøkelsen for Viken: [Microsoft Power BI](#)

Nytt mannskap i bygdemiljøpakkearbeidet

Ida Grindland, som har vært prosjektleder for Bygdemiljøpakkearbeidet siden starten, har nå gått ut i permisjon. Ny prosjektleder er Stein-Owe Hansen. Han har siden våren 2022 vært involvert som en ekstra ressurs i en mindre stillingsandel i prosjektet, først 30 prosent senere 60 prosent. Han kommer fra Statistikk, analyse og kartenheten i Samfunnsplanavdelingen i Viken.

Mandag 10. oktober begynte i tillegg Kristine Valle i en 100 prosent stilling som rådgiver i koordineringen av Bygdemiljøpakkearbeidet. Hun kommer fra Rogaland fylkeskommune, og har bakgrunn fra arbeid med folkehelse og universell utforming.

Kristine finner «gull».

Stein-Owe i Lunnens store godstol.

Kontaktpersoner i bygdemiljøpakkearbeidet:

Aremark: Nina Krafft Skolleborg (Nina.KrafftSkolleborg att aremark.kommune.no)

Lunner: Torstein Brandrud (torstein.brandrud att lunner.kommune.no)

Rollag: Espen Berg (espen.berg att rollag.kommune.no)

Viken: Kjersti Morseth Hallerud (kjerstaha att viken.no), Kristine Valle (kristinval.att viken.no), redaktør Stein-Owe Hansen (steinha att viken.no)